

Η ΜΕΓΑΛΕΣ ΓΟΗΣΣΕΣ

ΤΟ ΛΥΚΟΦΩΣ ΤΗΣ ΓΚΡΕΤΑΣ ΓΚΑΡΜΠΟ

[Ένα πολύκροτο άρθρο του Αμερικανού δημοσιογράφου Τζών Μάκ Κέν- νεντυ για τις τελευταίες αναλαμπές του «άστερος» της Γκρέτας Γκάρμπο.]

Οξφνικός θάνατος του "Ιρβινγκ Τάλμπεργκ, του μεγάλου δημιουργού των «άστερων» του Χόλλυουντ, έπειτα χνυνε μοιραίως το τέλος μιᾶς σιωπηλής κι' άποκρυφης τραγωδίας. Η Γκρέτα Γκάρμπο, ή «μαρτυρικός θόθονης», είχε ωρή στο πρόσωπο του Τάλμπεργκ έναν ιδανικό φίλο, έναν άνθρωπο που μπορούσε να καταλάβη τη μυστηριωδή ψυχή της και την άγιατρευτή μελαγχολία της. Ο άνθρωπος αυτός σήμερα δὲν υπάρχει... Η Γκρέτα Γκάρμπο λοιπόν άποξενώθηκε τελείως, άκομη μιά φορά, από τὸν κόσμο, διέκοψε τὸ γύρισμα τῆς τελευταίας ταινίας της «Η κυρία μὲ τάς καμελίας», δήλωσε δὲν θὰ ξαναπαίξῃ στὸν κινηματογράφο κι' άφωσιώθηκε στὴ λατρεία τῶν προσφιλῶν νεκρῶν τῆς. "Ετοι άρχισε τὸ λυκόφως της, ή δύσις τοῦ μεγάλου άστερος τῆς...

«Η Γκρέτα Γκάρμπο άγαπαί περισσότερο τοὺς νεκροὺς ἀπὸ τοὺς ζωντανούς!...» λένε στὴν φιλμούπολι. Κι' αὐτὸς εἶνε ἀλήθεια. Απὸ χρόνια τώρα, ή Γκρέτα Γκάρμπο ζῆ μὲ τὴν συντροφιὰ τῶν νεκρῶν, δυὸς άγαπημένων τῆς νεκρῶν, στοὺς δόποίους προσετέθη ἐσχάτως καὶ δὲν θὰ ξαναπαίξῃ πῶς ζῆ μ' αὐτοὺς τοὺς νεκρούς; Μιά τέτοια ἔρευνα μοῦ φανόταν σὰν κάτι τὸ άκατόρθωτο, σὰν μιὰ δεύτερη δημιουργία τοῦ κόσμου. 'Ωστόσο δὲν άπογοητεύθηκα. 'Ο Τζών Τζίλμπερτ, ὁ τόσο πασίγνωστος γιὰ τὶς ἀτυχίες του γόης τῆς θόθονης, δὲν ζούσε, μοῦ εἶχε δεῖξει μιὰ ἐποχὴ μιὰ ἔξαιρετικὴ συμπάθεια γιὰ μερικὰ άστρα που εἶχα γράψει στὶς ἐφημερίδες γιὰ τὴν τέχνη του. Γιὰ νὰ μοῦ κάνῃ λοιπὸν ἔνα δῶρο, συλλογίσθηκε νὰ μοῦ προσφέρῃ ἔνα πολύτιμο στὸν οἶκον τοῦ λεύκωμά του, γεμάτο παιδικές καὶ νεανικές φωτογραφίες του, που ἡσαν πραγματικὸς θησαυρὸς γιὰ ἔνα δημοσιογράφο. Καθὼς λοιπὸν συλλογίζομουν μὲ ποιὸ τρόπο θὰ κατώρθωνα νὰ παραβιάσω τὸ άδυτο τῆς Γκρέτας Γκάρμπο, μοῦ ἥρθε στὸ νοῦ τὸ λεύκωμα τοῦ Τζών Τζίλμπερτ καὶ δίχως νὰ σκεφθῶ τίποτε ἄλλο τὸ πῆρα καὶ πῆγα νὰ τὸ προσφέρω στὴν «Σφίγγα τοῦ Χόλλυουντ».

«Η Γκρέτα Γκάρμπο μὲ δέχθηκε μόνο καὶ μόνο γιὰ νὰ δῆ τὸ λεύκωμα μὲ τὶς φωτογραφίες. Κι' δὲν ἔζακριθωσε τὴν αὐθεντικότητὰ του, μ' εὔχαριστησε μ' ἔνα πονεμένο χαμόγελο καὶ μοῦ ἔξήγησε δὲν ἄξιζε νὰ στολίσῃ κι' αὐτὸς τὸν «τάφο» του Τζών Τζίλμπερτ. Μὰ ποιὸν «τάφο»; Τυχαία, δίχως νὰ τὸ φαντάζωμαι κἄν, είχα μάθει ἔνα ἀπὸ τὰ τρομερὰ καὶ ἀνεξιχνίαστα μυστικὰ τοῦ μεγάλου «άστερος»!...

«Η Γκρέτα Γκάρμπο έχει στὸ θάρος τῆς βίλας της δυὸς μαυσωλεῖα καὶ τώρα ἀποτελείωνει κι' ἔνα τρίτο. Τὰ μαυσωλεῖα αὐτὰ εἶνε τρία μεγάλα δωμάτια που ἀνήκουν τὸ καθένα καὶ σὲ μιὰ προσφιλὴ σκιά τῆς. Τὸ ἔνα εἶνε τοῦ Μάουριτς Στίλερ, τοῦ μεγάλου σκηνοθέτου που τὴν ἀνέδειξε καὶ πέθανε ἀπὸ τὴν ἀγάπη της, τὸ δεύτερο ἀνήκει στὸν Τζών Τζίλμπερτ, στὸν «πάρτενάίρ» της ποὺ ἦταν τρελλὰ ἐρωτευμένος μαζύ της καὶ ποὺ πέθανε ἀπὸ τὴν ἀπογοήτευσι καὶ τὸ τρίτο εἶνε τὸ μαυσωλεῖο τοῦ μεγάλου φίλου της, τοῦ ἀποθανόντος "Ιρβινγκ Τάλμπεργκ. Τρία μαυσωλεῖα, δηλαδὴ τρεῖς νεκρικοὶ θάλαμοι — μουσεῖα...

Τὸ μαυσωλεῖο τοῦ Μάουριτς Στίλερ εἶνε ἔνα μαῦρο δωμάτιο. Οἱ τοῖχοι του καὶ τὸ ταβάνι του εἶνε ντυμένοι μὲ κρέπια. Επίσης καὶ τὸ πάτωμά του εἶνε θαμμένο μ' ἔνεθαμπό μαῦρο χρῶμα. Στὸ θάρος του καὶ σὲ φυσικὸ μέγεθος θρίσκεται μιὰ φωτογραφία τοῦ νεκροῦ. Δεξιὰ καὶ ἀριστερά τῆς καίνε διαρκῶς δύο μεγάλες ἀσπρες λαμπάδες. Στοὺς τοίχους τριγύρω βλέπει κανεὶς ἔνα σωρὸ φωτογρ-

φίες τῆς Σουηδίας, ἐδῶ τὸ πατρικὸ σπίτι τοῦ Στίλερ, ἐκεῖ τὸ στούντιο τῆς κινηματογραφικῆς ἑταίριας του ἢ διάφορα τοπία ὅπου εἶχε «γυρίσει» τὰ ἔξωτερικὰ τῶν πρώτων του φίλων μὲ τὴν Γκρέτα Γκάρμπο. Επίσης, μέσα σ' αὐτὸ τὸ μαῦρο δωμάτιο, υπάρχουν δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ δυὸ μεγάλες βιτρίνες γεμάτες ἀπὸ «σουβενίρ» τοῦ περιφήμου καὶ ἀγαπημένου τῆς Σουηδοῦ σκηνοθέτου. Η Γκρέτα Γκάρμπο, μὲ μιὰ νοσηρὴ ἐπιμονὴ, κατώρθωσε νὰ περισυλλέξῃ ἔνα σωρὸ χαρακτηριστικὰ πράγματα που ἀνήκαν στὸν Στίλερ: τὴν προσφιλὴ του πίπα μαζύ μὲ τὴν καπνοσακκούλα του, μιὰ παληὰ ναυτικὴ καὶ παράξενη καπνοσακκούλα τῶν Βίκινγκς, τὸ στυλό του, ποὺ μ' αὐτὸ ἔγραψε τὸ πρώτο σενάριο γιὰ τὴν Γκρέτα Γκάρμπο, τὸ «Ημερολόγιο» του, ὅπου ἔγραφε κάθε θράδυ τὶς σκέψεις του καὶ τὶς ἐντυπώσεις του τῆς ήμέρας, τὸ ἀγαπημένα του βιβλία, γεμάτα ἴδιοχειρες σημειώσεις στὰ λευκὰ περιθώρια, τὸ παράσημό του ποὺ εἶχε πάρει ἀπὸ τὸν Βασιλέα τῆς Σουηδίας κι' ἔνα σωρὸ ἄλλα «ένθυμια», ἀπὸ τὰ πιὸ παράξενα καὶ τὰ πιὸ συγκινητικά. Η Γκρέτα Γκάρμπο δὲν ἔφησε νὰ χαθῇ ἢ νὰ καταστραφῇ τίποτε ἀπ' δι' της ἀνήκε στὰν Μάουριτς Στίλερ. Στὸ μαυσωλεῖο του ἔχει ἀκόμη καὶ τὸ κινηματογραφικὸ του μηχανῆμα, μὲ τὸ ὅποιο «γύριζε» τὶς ταινίες της. Ο «τάφος» λοιπὸν τοῦ Σουηδοῦ σκηνοθέτου εἶνε ἀπλὸς καὶ αὐστηρὸς, μὲ μιὰ καταθλιπτικὴ ἀτμόσφαιρα.

Αντιθέτως, περισσότερο μὲ ἄλλο κομοσεῖο μοιάζει ὁ νεκρικὸς θάλαμος τοῦ Τζών Τζίλμπερτ. Εκτὸς ἀπὸ τὴ μεγάλη φωτογραφία τοῦ νεκροῦ, ποὺ φωτίζεται διαρκῶς ἀπὸ τὶς δυὸ λαμπάδες, υπάρχουν κι' ἔξη κέρινα δόμοιώματα τοῦ ἀληθημονῆτου «άστερος», ντυμένα διαφορετικά. Στὸ πρώτο, εἶνε ἡ στρατιωτικὴ στολὴ ποὺ φοροῦσε ὁ Τζών Τζίλμπερτ ὅταν ἔπαιξε μαζύ τῆς τὴν «Άννα Καρενίν», στὸ βωβό κινηματογράφο. Στὸ ἔκτο εἶνε τὸ τελευταῖο φράκο τοῦ γόητος. Ανάμεσα σ' αὐτὰ εἶνε διαφορὰ ἄλλα χαρακτηριστικὰ κοστούμια τοῦ Τζών Τζίλμπερτ, μεταξὺ τῶν ὅποιων ἔνα κομψότατο κυστοῦμι ἵππασίας, ποὺ φοροῦσε δὲν ἔθγαινε μαζύ της περιπάτο στὰ περίχωρα τοῦ Χόλλυουντ. Στὶς βιτρίνες πάλι, υπάρχουν ἀναρίθμητα «σουβενίρ» τοῦ γόητος κι' ἀπὸ αὐτὰ, τὰ πολυτιμότερα εἶνε ἡ ἔρωτικὲς ἐπιστολές του. Ανάμεσα σ' αὐτὰ λοιπὸν τοποθέτησε καὶ τὸ λεύκωμα μὲ τὶς φωτογραφίες, ποὺ τῆς χάρισα, ή Γκρέτα Γκάρμπο. Όσο γιὰ τὸ μαυσωλεῖο τοῦ "Ιρβινγκ Τάλμπεργκ, χάρις στὴν Νόρμα Σήρερ, ἔχει σχεδὸν τελειώσει. Κι' ἔτοι, τὴν Σφίγγα τοῦ Χόλλυουντ» θὰ συμπληρώσῃ τοὺς νεκρικοὺς θαλάμους τῆς μ' ἔναν τρίτο, ἀφιερωμένον ὅχι πειὰ στὸν ἔρωτα, ἀλλὰ στὴν ἄγνη καὶ πιστὴ φιλία.

Όμολογῶ τώρα ὅτι ἡ ἀποκάλυψις αὐτοῦ τοῦ μυστικοῦ τῆς Ιεργάλης καλλιτέχνιδος, μ' ἔφησε κατάπληκτο! Δίχως ἄλλο, ή Γκρέτα Γκάρμπο ή εἶνε μιὰ ἀκατανόητη υπαρξία γιὰ μᾶς τοὺς ἄλλους, ή εἶνε ἀπλούστατα μιὰ νευρασθενής.

— Δὲν εἰμαι αὐτὴ ποὺ εἰμαι, αὐτὴ ποὺ νομίζετε δὲν εἰμαι! Ίου εἶπε μιὰ στιγμὴ μὲ πικρὸ παράπονο. Ό κόσμος μὲ ίκλαζωσε μέσα σὲ μιὰ μορφὴ, ή ὅποια δὲν εἶνε δλόκληρος ὁ ἔκαυτός μου. Κι' αὐτὴ εἶνε ή δυστυχία μου. Μὰ κ' ή δυστυχία τοῦ κάθε ἀνθρώπου. Εσεῖς δὲν εἰσαστε δι' τη νομίζετε πώς εἰσαστε, ἀλλὰ δι' τη ἔγω πιστεύω δὲν εἰσαστε. Δὲν ἔχετε μιὰ ιστον προσωπικότητα. Εἰσαστε, δηλαδὴ τὸ κάθε ἀνθρώπος, πού ύμορφος. Τὸ ἰδιο κι' ἔγω. Δὲν εἰμαι μόνο καλλιτέχνης, ή

(Συνέχεια στὴ σελίδα 53)

"Ένα θαυμάσιο σκίτσο τῆς Γκρέτας Γκάρμπο.

ΛΙΛΛΑ! ΛΙΛΛΑ! ΛΙΛΛΑ!...

(Συνέχεια από τη σελίδα 51)

να τους πή τι καύμός τὸν βασάνιζε. Ἐκεῖνος εἶχε τὸ μυστικὸν βαθειὰ θαμμένο στὴν καρδιὰ του...

Σιγά-σιγά πέρασε καὶ δὲ χειμῶνας. Τὰ χιόνια ἔλυσαν, τὰ ποτάμια ἄρχισαν νὰ φιθυρίζουν καὶ πάλι τὸ ἀτέλειωτο τραγούδι τους καὶ τὸ ὄνομα «Λιλλά» εἶχε χαθῆ ἀπὸ δόλα τὰ μερη ὅπου τὸ χάραξε ὁ Ἰθάρ. Αὐτὸς, δημως, δὲν τὸν πείραζε. Γιατὶ τὸ ἀγαπημένο ὄνομα τὸ ἔλεγαν τώρα τὰ πουλιά ποὺ κελαδούσανε στὶς πράσινες φυλλωσιές τῶν δέντρων, τὸ γλυκό ἀεράκι ποὺ φυσοῦσε δάναμεσα στὶς καλαμιές τῆς λίμνης.

«Ολόκληρη ἡ φύσις γλυκοφιθύριζε τὸ ὄνομα αὐτό...»

Μιὰ φεγγαρόλουστη νύχτα, δὲ Ἰθάρ ξαναπήγε καὶ κάθησε στὴν ἄκρη τῆς λίμνης, ποὺ τοῦ θύμιζε τὴν περασμένη τὸ εύτυχία. Ξαφνικά, μέσα στὴν νυχτερινὴ σιγὴ, ἀκούστηκε αὐτὶ του... Ναι, δὲν ὑπῆρχε καμμιὰ ἀμφιθολία διτὶ καὶ τὸ πουλί καλούσανε τὴν μικρὴ πριγκήπισσα:

— Λιλλά! Λιλλά! Λιλλά!...

«Η καλαμιές ποὺ πλαισίωναν τὴν λίμνη ἄρχισαν κι' αὐτὲς νὰ φιθυρίζουν ἐνα ὄνομα:

— Λιλλά! Λιλλά! Λιλλά!...

«Ο Ἰθάρ νόμιζε πὼς ἔθλεπε ὄνειρο. Ἀναρωτήθηκε ἀνὴν φωνὲς αὐτὲς ἥσαν ἔξωτερικές ἢ ἀνὴν ἔθγασιν ἀπὸ τὴν καρδιὰ του. Μὰ δὴν πρόσεξε καλύτερα, βεβαιώθηκε διτὶ καὶ τὸ πουλί, καὶ τὸ ἀεράκι καὶ ἡ καλαμιές καλούσανε κείνη τὴν νύχτα τὴν πριγκήπισσα:

— Λιλλά! Λιλλά! Λιλλά!...

Καὶ τότε, δὲ Ἰθάρ εἶδε τὴν μικρὴ φίλη του νὰ προσθάλλῃ μέσα ἀπὸ τὴν ἀσημένια ἐπιφάνεια τῆς λίμνης! Ναι, ἥταν ἡ Λιλλά, εὔθυμη καὶ γελαστὴ, ντυμένη χωριατοπούλα... Καὶ καλούσανε αὐτὴν κοντά τῆς...

— Λιλλά! ξανάρθες;... φιθύρισε δὲ Ἰθάρ.

Σηκώθηκε ὄρθιος καὶ ἄρχισε νὰ προχωρῇ πρὸς τὸ μέρος τῆς πριγκήπισσας...

Τὸ νερό τῆς λίμνης ἔφτασε στὰ γόνατά του, στὴν μέση του, στὸ λαιμὸν του, χωρὶς δὲ Ἰθάρ νὰ καταλάβῃ τίποτα... Ναι, μερικὰ ἀκόμη βίγματα καὶ θὰ βρισκότανε κοντά στὴν πριγκήπισσα...

Πάνω ἀπὸ τὰ νερά τῆς λίμνης, ποὺ τὰ λούζει τὸ φῶς τοῦ φεγγαριοῦ — καὶ ποὺ σκεπάζουν τώρα ἐνα μικρὸ πτώμα... — τὸ πουλί, τὸ ἀεράκι καὶ ἡ καλαμιές ἔξακολουθοῦν νὰ φιθυρίζουν μὲ γλυκὸ παράπονο:

— Λιλλά! Λιλλά! Λιλλά!...

Πρίγκηψ ΜΠΟΓΙΝΤΑΡ ΚΑΡΑΓΕΩΡΓΕΒΙΤΣ

Ο ΑΓΓΕΛΟΓΓΙΑΝΝΟΣ

(Συνέχεια από τη σελίδα 12)

Λο τρεῖς φοραὶς καὶ πάλι τρεῖς. Κατάλαβα πῶς κάτι κακομήνυμα φέρνει τέτοιαν ὥρα μὲ τέτοιον καιρό. — Ι' χ το Θεό, μου λέει, φεῦγα καὶ χάθηκες. Ο πατέρας μου σὲ ξέρει πῶς εἶσαι ἐδῶ καὶ θάρη ἀπόψε μ' ἐνα χωροφύλακα νὰ σοῦ πάρουν τὸ κεφάλι. — Ήνα φύγω; πῶς νὰ φύγω, ποῦ δὲν μποροῦσα νὰ σείσω τὸ ποδάρι. Αὐτὴ μ' ἐσήκωσε 'ς τὰ χέρια τῆς καὶ μ' ἔσυρε δόσο μποροῦσε μακριὰ ἀπὸ τὸν τόπο ποῦ ἦμουν. Γύρισε 'ς τὴ σπηλιὰ νὰ πάρῃ δὲ τι ἐμειν' ἐκεῖ δικό μου γιατὶ νὰ μήν τωρουν σημάδι, μὰ δὲν γύρισε πειὰ δύστυχη...»

Καὶ ἐνῶ μοῦλεγε αὐτὰ μὲ τρεμουλιασμένη φωνὴ δὲ λαθωμένος ληστής, ἀνοίγει μὲ μᾶς ἡ πόρτα καὶ μπαίνει δὲ Μίλτος. Ποτὲ δὲν θὰ ξεχάσω τὴν ψῆφο του. Τὰ μάτια ἄγρια, τὰ μαλλιά σηκωμένα, τὰ γένεια του, τὰ χέρια του, τὰ ροῦχα του ματωμένα ἀπὸ τὸ αἷμα τῆς κόρης του. «Ητον τρελός σωστὰ τέσσαρες μῆνες. «Υστερα ἔγεινε καλά, μὰ τοῦμεινε πάτια μιὰ μελαγχολία, ὡς ποῦ πέθανε ὑστερα ἀπὸ δυστροφή δὲ θεός ἀπὸ τὸ βάρος ποῦ θὰ εἶχα 'ς τὴ συνείδησι μου κάπτας. Τὸ δικό μου βόλι εἶχε πάρη μόνον τὸ μανίκι τῆς Δ'

«Ο ἐνωμοτάρχης κενώσας ἐκ νέου τὸ ποτήριόν του ήναψε καὶ πάλιν ἀπὸ τοῦ λύχνου τὸ ἐν τῇ φορᾷ τῆς διηγήσεως σέθεν σιγάρον. Εσίγησε καὶ ἐσιγώμεν πάντες βαθέως συγ-

ΜΙΣΕΛΙΝΑ

(Συνέχεια από τη σελίδα 14)

ριστῆ.

Κ' οἱ δύο κυττάχτηκαν τότε ἐπὶ πολλὴ ὥρα κι' ένα δάκρυ κύλησε στὰ μάτια τοῦ γέρου.

«Η μικρούλα εἶχε ξαναρχίσει νὰ παίζη.

— Εἶχα ὄρκιστή νὰ μὴ σὲ ξαναϊδῶ ποτὲ, φιθύρισε δὲ Ζάν-Λουΐ. Μὰ δὲν μπόρεσα νὰ κρατήσω τὸ δρόκο μου ὡς τὸ τέλος. Πρὶν νὰ φύγω γιὰ πάντα ἀπὸ αὐτὸν τὸν κόσμο, ήθελα νὰ μάθω τὶ ἀπόγινες... Δὲν θὰ θυμώσης γι' αὐτὸν, Μισελίνα.

«Ἐκείνη τοῦ ἔδωσε τὸ χέρι της.

— «Οχι, τοῦ ἀπάντησε. «Έχουμε τώρα κι' δὲνας κι' δὲλλος ἀσπρα μαλλιά καὶ δὲ καλός Θεός ποὺ μᾶς θλέπει δὲς μᾶς κρίνη. Μοῦ χρωστούσες—έπροσθεσε—τὴ σημερινὴ εύτυχία, τὴν εύτυχία νὰ σὲ ξαναϊδῶ καὶ νὰ σοῦ πῶ: Ζάν-Λουΐ, σ' ἀγαποῦσα...

— Μ' ἀγαποῦσες; φώναξε δὲ Ζάν-Λουΐ. Τότε γιατί;

Καὶ κούνησε θλιβερά τὸ κεφάλι του νοιάθοντας δλον τὸ πόνο του χαμένου ἔρωτά του νὰ ξαναγυρίζη μέσα στὴν καρδιά του.

«Ἐκείνη κατάλαβε τὴ σκέψη του.

— Μὴ λυπᾶσαι γιὰ τίποτε, τοῦ εἶπε. «Εμεινες τίμιος ἀνθρωπος... Κι' αὐτὴ δὲ θυσία τῶν καρδιῶν μας μᾶς κάνει σ' αὐτὴν τὴ γλυκεὶα ὥρα περήφανους γιατὶ ἐκτελέσαμε τὸ καθῆκον μας, αὐτὴ μᾶς κάνει νὰ μποροῦμε νὰ δίνουμε τὰ χέρια μας χωρὶς νὰ κοκκινίζουμε. Κι' αὐτὴ τέλος μοῦ ἐπιτρέπει νὰ κάνω αὐτὴν τὴν ἔξομολόγησι, τὴν δόπια σοῦ χρωστοῦσα, φτωχὲ φίλε, ποὺ ύπόφερες τόσο...

Καὶ, καθὼς δὲ Ζάν-Λουΐ ἀπόμενε ἐκεῖ, χωρὶς νὰ λέη λέξι, μαντεύοντας τὰ πάντα ἐκείνη τὴν ὑστατὴ ὥρα, ή Μισελίνα ἐπρόσθεσε μ' ἐνα γλυκό καὶ μελαγχολικὸ χαμόγελο:

— Τὸ ξέρω καλὰ πῶς δὲν εἰμαι πειὰ παρὰ μιὰ γρηὰ ἀσκημη καὶ μαραμένη. Μὰ θέλω νὰ πάρης αὐτὴ τὴ φορὰ μαζύ σου τὸ καλύτερο καὶ τὸ πιὸ ἀγαπημένο χάρι τῆς καρδιᾶς.

Καὶ, γυρίζοντας πρὸς τὴν ἔγγονή της, τῆς φώναξε:

— Μισελίνα!

«Η μικρούλα πλησίασε.

Τότε ἡ γιαγιά Μισελίνα τὴν ἐπῆρε στὴν ἀγκαλιά της καὶ, ἀπλώνοντάς την πρὸς τὸ γέρο, τοῦ εἶπε:

— Φίλησε την γιὰ μένα!

Καὶ σιγὰ σιγὰ φιθύρισε: Αὐτὸς δὲ μικρὸς ἀγγελος τιληρώνει τὸ πιὸ ἀγαπημένο χρέος τῆς γιαγιᾶς της.

«Ο Ζάν-Λουΐ πῆρε τὸ κοριτσάκι στὴν ἀγκαλιά του. Τὸ κύτταξε ἐπὶ πολλὴ ὥρα σὰν νάθελε ν' ἀποτυπώσῃ τὴν εἰκόνα του στὴν καρδιά του. Τὸ φίλησε δυσδο φορὲς γλυκά, κι' ἔπειτα ἀφοῦ τὸ ἀπόθεσε στὴν ἀγκαλιά τῆς γιαγιᾶς του. εἶπε μὲ δακρυσμένα μάτια:

— Αντίο!

Καὶ, χωρὶς νὰ γυρίσῃ πειὰ τὸ κεφάλι του, ἔφυγε...

ΦΕΡΝΑΝ ΜΠΕΣΣΙΕ

ΤΟ ΛΥΚΟΦΩΣ ΤΗΣ ΓΚΡΕΤΑΣ ΓΚΑΡΜΠΟ

(Συνέχεια από τη σελίδα 50)

ειμαι μόνο η Γκρέτα Γκάρμπο, είμαι και μιὰ γυναίκα που θέλει νὰ ζήση δλες τὶς ζωές που νοιώθει μέσα της. Μέρα γυναίκα. Μὰ δὲν μπορώ πειὰ νὰ θγω ἀπὸ τὴν προσωπικότητα που δὲν είπειται ἀφοῦ τὸ ἀπόθεσε στὴν ἀγκαλιά τῆς γιαγιᾶς του. Δὲν είμαι μόνον η Γκρέτα Γκάρμπο. Είμαι και μιὰ γυναίκα. Και σὰν τέτοια είμαι πολύμορφη!...

Καθὼς θλέπετε, η «Σφίγξ τοῦ Χόλλυγουντ» ἔχει βαθειὰ ἐπίγνωσι τῆς τραγωδίας της. Κι' αὐτὸ τὴν δόηγει μοιραία στὸ λυκόφως τῆς δόξας της. Δὲν δοκιμάζει πειὰ τίποτε ἀλλο παρὰ μιὰ ἀνέκφραστη ἀηδία γιὰ δλα. Μόνη της δολοφονεῖ τὸν ἔαυτὸ της γιὰ νὰ ζήση μιὰ ἀλλη ζωή. Μὰ γιὰ μᾶς δὲν υπάρχει, δυστυχῶς, παρὰ μόνο ως Γκρέτα Γκάρμπο κι' έτσι, σκοτώνοντας τὴν Γκρέτα Γκάρμπο, η μεγάλη καλλιτέχνης θὰ χαθῆ ἀπὸ τὰ μάτια μας, θὰ πάψῃ νὰ υπάρχῃ γιὰ μᾶς, ἀδιάφορο ἀν αὐτὴ θὰ ζῆ μὲ μιὰ ἀλλη μορφή. Κι' αὐτὸ δὲν τὸ θέλει κανεὶς ἀπὸ τοὺς ἀναρίθμητους θαυμαστάς της.

ΤΖΩΝ ΜΑΚ ΚΕΝΝΕΝΤΥ

κεκινημένοι ἐκ τῆς φοιτερᾶς ιστορίας. Καὶ ἐν μέσω της πενθίμου ἐκείνης σιγῆς ἡ κούρση αἴφνης ως τελευταία ἀντηχήσις τῶν λόγων του ἐνωμοτάρχου πέραν ἀπὸ τῆς συστάδος τῶν πλατάνων η γοερά τοῦ νυκτοκόρακος κραυγή.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΡΟΣΙΝΗΣ